

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Центр патріотичного виховання молоді
Білоцерківського національного аграрного університету
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
Кафедра конституційного права та теоретико-правових дисциплін**

Матеріали круглого столу:
**«Конституція України:
історія, сьогодення, перспективи»**

24 червня 2021 року

Біла Церква
2021

На сьогодні питання якісного харчування дітей є ключовим напрямком не лише держави, а і кожного з нас. Здорове харчування, як і заняття спортом, є звичкою, яку варто прищеплювати змалечку і не лише в школах і садочках, але і удома.

Список використаних джерел:

1. ЗУ «Про дитяче харчування» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-16?find=1&text=%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B5+%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%8F%D1%87%D0%B5+%D1%85%D0%B0%D1%80%D1%87%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F#w1_1
2. Закону України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/14216#Text><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-16#Text>
3. <https://www.kmu.gov.ua/news/reforma-shkilnogo-harchuvannya-ye-nevidyemnim-elementom-bezpechnogo-osvitnogo-procesu-sergij-shkarlet>
4. <https://www.president.gov.ua/news/olena-zelenska-vistupila-na-vseukrayinskomu-forumi-ukrayina-69161>
5. <https://zvenrda.gov.ua/news/1621498665/>

УДК 336.23

КОВАЛЬЧУК І.В., канд. юрид. наук, доцент кафедри публічно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
kovalchuk.inn@gmail.com

Конституційний обов'язок сплати податків, як детермінанта правового статусу платника податків

Ключовий обов'язком усіх без винятку платників податків виступає обов'язок, що отримала конституційне закріплення, платити встановлені законно податки і збори. Це положення ст. 67 Конституції України корелює зі ст. 29 Загальної декларації прав людини (ухвалена Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р.), яка встановлює обов'язки кожної людини перед громадою, у якій тільки й можливий вільний і повний розвиток її особи.

Зміст цього загального обов'язку сплачувати податки, багатогранно розкривається в податковому законодавстві через систему прав і обов'язків платників податків, пов'язаних з веденням бухгалтерського обліку, поданням звітності податковим органам, податковим контролем, виконанням законних вимог і розпоряджень податкових органів та ін.

Платники податків можуть мати різні правові статуси в податкових відносинах, які обумовлені їх правовим становищем, здійсненням підприємницької діяльності в певній організаційно-правовій формі, місцезнаходження платника податків, розміру отриманого доходу, наявності у власності об'єктів оподаткування, здійснення різного роду угод. Залежно від статусу платники податків сплачують різні податки і збори, виступають учасниками різних матеріальних і процесуальних податкових правовідносин, мають неоднакові права і обов'язки.

Набуття статусу платника податків пов'язано з юридичними фактами, різного роду діями і подіями, які зумовлюють вступ платника податків в податкові правовідносини, виникнення у нього обов'язку щодо сплати того або іншого податку або збору, і набуття ним відповідного правового статусу з відповідними йому правами і обов'язками, спрямованими на забезпечення реалізації основного обов'язку зі сплати податку або збору.

Обов'язок по сплаті податку за звичаєм припиняється його сплатою, однак припинення податкового обов'язку частіше не збігається за часом з припиненням поширення на платника податків правового статусу. Подібна розбіжність спостерігається при оподаткуванні доходів

від підприємницької та іншої економічної, трудової діяльності, що носить тривалий або циклічний характер, об'єктів, які довгий час перебувають у власності, коли виконання обов'язку зі сплати податку в поточному податковому періоді не припиняє правового статусу платника податків, який продовжує здійснювати цю діяльність або мати у власності відповідний об'єкт.

Варто зауважити, що моментом виконання податкового обов'язку необхідно визнавати момент, коли вилучення частини майна платника податків, призначеної для сплати в бюджет в якості податку, фактично відбулося. Таке вилучення відбувається в момент списання банком з розрахункового рахунка платника податку відповідних коштів на сплату податку, або сплати платником податку коштів в касу банку. Після цього майно платника податків вже вилучено, а податок сплачено.

У юридичній літературі також розроблено підстави для зміни податкового обов'язку, до яких відносять зміни податкового законодавства, зміна термінів сплати податку, зарахування надмірно сплачених сум податків і ін.

Конституційний загальний обов'язок сплачувати встановлені державою податки і збори, незважаючи на його імперативний характер, спрямовано на захист не тільки публічних інтересів, а й приватних. Дана норма спрямована на захист платників податків від необгрунтованого збільшення тягаря оподаткування, так як закони, що встановлюють нові податки або погіршують становище платників податків, зворотної сили не мають і не змінюють правового статусу платника податків, який виник на підставі раніше діючого законодавства.

Крім того, принцип рівного податкового тягаря означає, що не допускається встановлення додаткових, а також підвищених за ставками податків в залежності від форми власності, організаційно-правової форми підприємницької діяльності, місцезнаходження платника податків та інших підстав, які мають дискримінаційний характер.

Необхідно уточнити, що мова в даному контексті йде виключно про встановлення додаткових і завищених ставок по наведеним критеріям. У той же час, надання податкових пільг може бути обумовлено організаційно-правовою формою юридичної особи та її місцезнаходження (особливі економічні зони). Відповідно такі критерії, як місцезнаходження організації, її організаційно-правової форми, форма власності не можуть бути виключені при визначенні її правового статусу.

Для забезпечення виконання публічного обов'язку сплачувати податки і збори держава володіє заходами державного примусу, а за невиконання або неналежне виконання цього обов'язку до платника податків можуть бути застосовані відповідні, передбачені законодавством, заходи притягнення до відповідальності.

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок про те, що основний зміст правового статусу платника податків визначає конституційний публічний обов'язок сплатити передбачений законодавством податок або збір. На перший погляд сутність цієї «повинності» полягає в необхідності у встановлений термін внести до бюджету відповідного рівня грошову суму, розраховану відповідно до встановлених ставок. Однак насправді все набагато глибше.

У податкових правовідносинах бере участь широке коло осіб: податкові органи, платники податків, кредитні організації, податкові агенти та ін. Кожен суб'єкт цих відносин є носієм певного обсягу прав і обов'язків, що визначають їх податково-правовий статус та роль у податкових правовідносинах. Податкові органи забезпечують правильність і повноту нарахування і сплати податків та зборів; кредитні організації виступають сполучною ланкою між платником податків і бюджетом і забезпечують прийом і зарахування податкових платежів на бюджетні рахунки; платники податків наділяються значним обсягом прав і обов'язків, серед яких можна виділити процедурні, охоронні та інші групи.

Список використаних джерел:

1. Конституція України Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР із змін. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 67
2. Податковий кодекс України: Закон від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. – Ст. 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Загальна декларація прав людини ухвалена Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_015

УДК 347.9

ПАХОМОВА А.О., канд. юрид. наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
pakhomova_a@ukr.net

Особливості конституційного права на судовий захист

Відповідно до пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основних свобод від 4 листопада 1950 року, кожна особа, яка вирішує спір щодо її прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого кримінального обвинувачення, має право на справедливий і публічний розгляд її справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, створеним на підставі закону [1].

У свою чергу, стаття 55 Конституції України гарантує кожній людині судовий захист її прав і свобод [2]. Дане право є одним з найважливіших конституційних прав людини, так як судовому захисту підлягають всі без винятку права і свободи, що належать громадянину. Судовий порядок забезпечення прав громадян є найбільш досконалим з усіх відомих методів і засобів забезпечення прав особистості. Судові рішення є обов'язковими для всіх суб'єктів права, і в цьому проявляється сила судів як органів державної влади. Суди виносять рішення від імені держави, і держава забезпечує виконання цих рішень.

Конституція України гарантує кожному захист його прав і свобод в межах кримінального, адміністративного, господарського, цивільного, конституційного судочинства України. І ніхто не може обмежувати право на судовий захист, так як це суперечить принципу рівності усіх перед законом. До суду можуть бути оскаржені будь-які рішення і дії (або бездіяльність) органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань і посадових осіб. У разі вичерпання всіх наявних внутрішньодержавних засобів правового захисту у кожного є право звернутися в наднаціональні органи із захисту прав і свобод людини відповідно до міжнародних договорів.

Будь-які права і свободи підлягають судовому захисту, незалежно від документа в якому вони закріплені. Такими документами може бути Конституція, галузеві закони, інші нормативні або локальні правові акти. Право на судовий захист закріплено в ст.8 Загальної Декларації прав людини: «Кожна людина має право на ефективне поновлення в правах компетентними національними судами в разі порушення її прав, наданих Конституцією і законом».

В даний час питання поняття і сутності права на судовий захист є дискусійним. Зокрема, Л.А. Айсаєва розглядає судовий захист як сукупність матеріальних і процесуальних прав, які забезпечують відновлення порушених прав або запобігання неправомірного застосування правових актів за допомогою звернення до суду.

Т.В. Синюкова вважає, що право на судовий захист - складова частина правоохоронної функції держави.